

Suomessa työskentelevän oikeus hoitoon

Kv-kesäpäivät 28.8.2018

Sanna Kuorikoski
suunnittelija

Kela, Kansainvälisten asioiden osaamiskeskus,
rajat ylittävän terveydenhuollon ryhmä

Kela|Fpa[®]

Sisältö

1. Yleistä Suomessa työskentelevän hoito-oikeudesta
2. Työhön Suomeen toisesta EU- tai Eta-maasta tai Sveitsistä
3. Työhön Suomeen muualta kuin EU- ja Eta-maista ja Sveitsistä
4. Lisätietoja

1. Yleistä Suomessa työskentelevän hoito-oikeudesta



Minkä laajuista
hoitoa asiakas
saa?

Mitä asiakas
maksaa
hoidosta?

Mitä tarkoitetaan
Kelan määrittelemällä
hoito-oikeudella?

Voiko asiakas
saada Kelasta
sairaanhoito-
korvauksia?

Mikä maa
vastaa
sairaanhoidon
kustannuksista?

Suomessa työskentelevän hoito-oikeus

- **Oikeus hoitoon Suomessa**
 - Saako Kelasta sairaanhoitokorvauksia?
 - yksityisen terveydenhuollon, reseptilääkkeiden ja sairauden hoitoon liittyvien matkojen kustannukset
 - ulkomailla syntyneet hoito-, lääke- ja matkakustannukset
 - Vaikka ei ole kotikuntaa Suomessa, voiko saada Suomen julkisen terveydenhuollon palveluja?
- **Oikeus hoitoon muissa maissa**
 - Saako Kelasta eurooppalaisen sairaanhoitokortin?

Eurooppalaisella sairaanhoitokortilla saa lääketieteellisesti välttämätöntä hoitoa, kun oleskelee tilapäisesti toisessa EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä

 - lääketieteellisesti välttämättömällä hoidolla tarkoitetaan hoitoa, jonka antaminen ei voi odottaa mahdollista kotiinpaluuta
 - myös pitkäaikaissairauden (esim. diabetes, astma) sekä raskauden ja synnytyksen hoito voi olla tällaista hoitoa
- **Oikeus hoitoon asuinmaassa, jos se on toinen EU- tai Eta-maa tai Sveitsi**
 - Saako terveydenhuollon palveluja kuten paikalliset?

1. Työhön Suomeen toisesta EU- tai Eta-maasta tai Sveitsistä



Työhön Suomeen toisesta EU- tai Eta-maasta tai Sveitsistä

- **Suomeen vakinaisesti muuttava, suomalaisen työnantajan palvelukseen tuleva**
 - Pääsee vakinaisen asumisen perusteella Suomen sosiaaliturvaan
 - oikeus käyttää Kela-korttia
 - Suomi vastaa sairaanhoidon kustannuksista
 - Kela myöntää eurooppalaisen sairaanhoitokortin
 - Hoito-oikeus Suomessa
 - Kelan maksamat sairaanhoitokorvaukset Suomessa ja ulkomailla annetusta hoidosta
 - kaikki tarvittavat julkisen terveydenhuollon palvelut kuntalaisen asiakasmaksun hinnalla
 - Hoito-oikeus lähtömaassa ja muissa EU- ja Eta-maissa ja Sveitsissä
 - tilapäisen oleskelun aikana lääketieteellisesti välttämätön hoito Kelan myöntämällä eurooppalaisella sairaanhoitokortilla

Työhön Suomeen toisesta EU- tai Eta-maasta tai Sveitsistä

- **Toisessa EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä asuva, joka työskentelee Suomessa**
 - Voi päästä Suomen sosiaaliturvaan, jos työskentely täyttää edellytykset
 - Oikeus käyttää Kela-korttia, jos kuuluu Suomen sosiaaliturvaan
 - Suomi vastaa sairaanhoidon kustannuksista työskentelyn perusteella, vaikka työntekijä ei kuuluisi Suomen sosiaaliturvaan. Kustannusvastuu on Suomella työntekijän työeläke- ja tapaturmavakuuttamisen perusteella.
 - Kela myöntää eurooppalaisen sairaanhoitokortin
- **Oikeus hoitoon Suomessa**
 - Kelan maksamat sairaanhoitokorvaukset Suomessa ja ulkomailla annetusta hoidosta, jos kuuluu Suomen sosiaaliturvaan
 - kaikki tarvittavat julkisen terveydenhuollon palvelut kuntalaisen asiakasmaksun hinnalla, vaikka ei ole kotikuntaa Suomessa
 - Kela myöntää asiakkaalle *Todistuksen oikeudesta hoitoetuksiin Suomessa* julkista terveydenhuoltoa varten
- **Oikeus hoitoon asuinmaassa**
 - asuinmaan lainsäädännön mukainen
 - Kela myöntää asuinmaata varten hoito-oikeustodistuksen S1 (ei tarvita, jos asuinmaa on toinen Pohjoismaa tai Iso-Britannia), joka tulee rekisteröidä paikallisessa sairausvakuutuslaitoksessa

ESIMERKKI:

*Piret asuu Virossa,
mutta työskentelee
Helsingissä lääkärinä.*

*Kela myöntää Piretille
Kela-kortin ja EHICin.*

*Piret saa
tarvitsemansa hoidon
Suomen julkisessa
terveydenhuollossa.*

*Piret saa
tarvitsemansa hoidon
Virossa Suomen
kustantamana.*

Työhön Suomeen toisesta EU- tai Eta-maasta tai Sveitsistä

- **Toisen EU- tai Eta-maan tai Sveitsin Suomeen lähettämä työntekijä tai virkamies**
 - Säilyy lähettävän maan sosiaaliturvassa
 - Lähettävä maa vastaa sairaanhoidon kustannuksista
 - Lähettävä maa myöntää eurooppalaisen sairaanhoitokortin
 - Hoito-oikeus Suomessa
 - Kelan maksamat sairaanhoitokorvaukset Suomessa annetusta hoidosta
 - kaikki tarvittavat julkisen terveydenhuollon palvelut kuntalaisen asiakasmaksun hinnalla, vaikka ei ole kotikuntaa Suomessa
 - Kela myöntää asiakkaalle *Todistuksen oikeudesta hoitoetuuksiin Suomessa* julkista terveydenhuoltoa varten
 - Asiakkaan tulee toimittaa Kelaan lähettävän maan myöntämä lainvalintatodistus A1
 - Todistus A1 vahvistaa, että kyseessä on lähetetty työntekijä, joka pysyy lähettävän maan lainsäädännön piirissä eikä tule sairausvakuutetuksi Suomessa
 - Lisäksi hänen tulee tuoda Kelaan rekisteröitäväksi lähettävän maan myöntämä hoito-oikeustodistus S1 tai E 106. Hoito-oikeustodistusta ei tarvita, jos lähettävä maa on toinen Pohjoismaa tai Yhdistynyt kuningaskunta
 - Hoito-oikeus lähettävässä maassa
 - lähettävän maan lainsäädännön mukainen

Myös lähetetyn työntekijän mukana tulevilla perheenjäsenillä on samanlaiset oikeudet.

3. Työhön Suomeen muualta kuin EU- tai Eta-maista tai Sveitsistä



Työhön Suomeen muualta kuin EU- tai Eta-maista tai Sveitsistä

- Muualta kuin EU- tai Eta-maista ja Sveitsistä tulevien työntekijöiden oikeus hoitoon voi perustua
 - EU:n ns. maahanmuuttodirektiiveihin
 - maiden väliseen sosiaaliturvasopimukseen
 - Suomen ja Kanadan Quebecin välinen sopimus

Työhön Suomeen muualta kuin EU- tai Eta-maista tai Sveitsistä

- Ns. maahanmuuttodirektiivit:
 - **erityisosaajadirektiivi**
 - maahanmuuttovirasto voi myöntää erityisosaajadirektiivin perusteella korkeasti koulutetulle, muun kuin EU- ja Eta-maiden ja Sveitsin kansalaiselle ja hänen perheenjäsenelleen Suomessa oleskeluun ja työskentelyyn oikeuttavan oleskeluluvan ”EU:n sininen kortti” (blue card)
 - **yhdistelmä lupadirektiivi**
 - Suomeen työskentelemään tuleva muun kuin EU- ja Eta-maiden ja Sveitsin kansalainen, jolla on työsuhde ja työskentelyyn perustuva oleskelulupa tai määrätynlainen työskentelyoikeus
 - **direktiivi kolmansien maiden kansalaisten maahantulosta ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä (ICT-direktiivi)**
 - yrityksen tai yritysryhmän sisällä Suomeen työskentelemään siirtyvä muun kuin EU- ja Eta-maiden ja Sveitsin kansalainen voi saada ns. ICT-oleskeluluvan (johtajat, tarkasti määritellyt asiantuntijat, eräät harjoittelijat)
 - **kausityöntekijädirektiivi**
 - Suomeen kausityötä tekemään tuleva muun kuin EU- ja Eta-maiden ja Sveitsin kansalainen voi saada kausityöhön oikeuttavan oleskeluluvan, viisumin tai todistuksen

Työhön Suomeen muualta kuin EU- tai Eta-maista tai Sveitsistä

- EU:n sinisen kortin haltija
 - Pääsee Suomen sosiaaliturvaan
 - Oikeus käyttää Kela-korttia ja Kelan myöntämää eurooppalaista sairaanhoitokorttia
 - Oikeus hoitoon Suomessa
 - Kelan maksamat sairaanhoitokorvaukset Suomessa ja ulkomailla annetusta hoidosta
 - kaikki tarvittavat julkisen terveydenhuollon palvelut kuntalaisen asiakasmaksun hinnalla riippumatta siitä, onko kotikuntaa vai ei
 - Jos asiakkaalla ei ole kotikuntaa Suomessa, Kela myöntää hänelle *Todistuksen oikeudesta hoitoetuksiin Suomessa*
 - Oikeus hoitoon muissa EU- ja Eta-maissa ja Sveitsissä
 - tilapäisen oleskelun aikana lääketieteellisesti välttämätön hoito Kelan myöntämällä eurooppalaisella sairaanhoitokortilla

Myös perheenjäsenelle voidaan myöntää EU:n sininen kortti, jolloin hänellä on samanlaiset oikeudet.

Työhön Suomeen muualta kuin EU- tai Eta-maista tai Sveitsistä

- **muun maahanmuuttodirektiivin mukainen työntekijä**
 - Voi päästä Suomen sosiaaliturvaan, jos työskentely täyttää edellytykset
 - Oikeus käyttää Kela-korttia, jos kuuluu Suomen sosiaaliturvaan
 - Vaikka työntekijä ei kuuluisi Suomen sosiaaliturvaan, hän voi saada hoito-oikeuden työeläke- ja tapaturmavakuuttamisen perusteella
- Oikeus hoitoon Suomessa
 - Kelan maksamat sairaanhoitokorvaukset Suomessa ja ulkomailla annetusta hoidosta, jos kuuluu Suomen sosiaaliturvaan
 - kaikki tarvittavat julkisen terveydenhuollon palvelut kuntalaisen asiakasmaksun hinnalla, vaikka ei ole kotikuntaa Suomessa
 - Kela myöntää asiakkaalle *Todistuksen oikeudesta hoitoetuksiin Suomessa* julkista terveydenhuoltoa varten
- Oikeus hoitoon muissa EU- ja Eta-maissa ja Sveitsissä
 - tilapäisen oleskelun aikana lääketieteellisesti välttämätön hoito Kelan myöntämällä eurooppalaisella sairaanhoitokortilla, jos kuuluu Suomen sosiaaliturvaan

Hoito-oikeus ei koske perheenjäseniä.

Työhön Suomeen muualta kuin EU- tai Eta-maista tai Sveitsistä

- Kanadan Quebecistä Suomeen lähetetty työntekijä tai tilapäisesti työskentelemään tuleva
 - Säilyy Quebecin sosiaaliturvassa
 - Lähetetty työntekijä rekisteröityy Eläketurvakeskuksessa ja Kelassa Quebecin myöntämällä lomakkeella Q/SF 1
 - Tilapäisesti Suomessa työskentelevä rekisteröityy Kelassa Quebecin myöntämällä lomakkeella Q/SF 4
- Hoito-oikeus Suomessa
 - Kelan maksamat sairaanhoitokorvaukset
 - kaikki tarvittavat julkisen terveydenhuollon palvelut kuntalaisen asiakasmaksun hinnalla, vaikka ei ole kotikuntaa Suomessa
 - Kela myöntää asiakkaalle *Todistuksen oikeudesta hoitoetuuksiin Suomessa* julkista terveydenhuoltoa varten

4. Lisätietoja



Lisätietoja

- Ulkomailta Suomeen työskentelemään tullut voi pyytää Kelaä selvittämään hoito-oikeuden
 - Kelan kansainvälisten asioiden keskuksen puhelinpalvelu maasta- ja maahanmuuttoasioissa p. **020 634 0200**
 - Hoito-oikeuden hakemuslomake SV 141 Suomeen muutettaessa
- Lisätietoja Suomessa työskentelevän hoito-oikeudesta
 - www.kela.fi/ulkomailta-suomeen-sairaanhoito-suomessa



Lisätietoja

- Rajat ylittävän terveydenhuollon yhteyspiste
 - Jokaisessa EU- ja Eta-maassa on yhteyspiste. Suomen yhteyspiste toimii Kelassa. Kaikkien maiden yhteyspisteiden yhteystiedot löytyvät osoitteesta www.hoitopaikanvalinta.fi
 - Yhteyspisteen tavoittaa osoitteesta yhteyspiste@kela.fi tai Twitteristä [@rajayhteyspiste](https://twitter.com/rajayhteyspiste)
 - Hoitopaikanvalinta.fi -sivustolta löytyy tietoa sairaanhoidon kansainvälisistä tilanteista, esimerkiksi
 - Hoito-oikeuksista Suomessa työskentelyn tilanteessa
 - Hoito-oikeuksista silloin, jos sairastuu matkalla tai haluaa matkustaa johonkin toiseen maahan saadakseen hoitoa
 - Tietoa yli 50 maan terveystilanteista



Kiitos

Sanna Kuorikoski
suunnittelija

Kela, Kansainvälisten asioiden keskus,
rajat ylittävän terveydenhuollon ryhmä

Kela|Fpa 